

HYTE-neuvottelut ja tiedon hyödyntäminen

- Hyte-neuvottelut osana hyvinvointisuunnitelma ja -kertomustyötä
- Vuoden 2024 neuvottelujen tulokset ja kokemukset

Keskittetyt hyvinvoinnin edistämisen palvelut -yksikkö

Helsinki

HYTE-neuvotteluista yleisesti

- Helsingin kaupunki neuvottelee vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa sekä HUS-yhtymän kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.
- Kolmessa ikäryhmäkohtaisessa HYTE-neuvottelussa keskusteltiin alueellisesta yhteistyöstä ja eriytymisen ehkäisemisestä, liikkumisesta ja harrastamisesta sekä mielen hyvinvoinnista ja päihteiden käytöstä.
- Neuvotteluihin osallistui yhteensä 155 henkilöä, joista 80 oli kaupungin edustajia ja 75 edusti muita tahoja (järjestöt, oppilaitokset, HUS, valtio).
- Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välinen lakisääteinen HYTE-neuvottelu käytiin marraskuussa 2023. Neuvottelussa sovittiin Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välisestä HYTE-yhteistyön toimintatavasta, sekä HYTE-neuvottelujen toteutuksesta osana Helsingin HYTE-neuvottelumallia. Lisäksi keskusteltiin yhteistyöstä liittyen Helsingin hyvinvointisuunnitelma- ja -kertomustyöhön.

Miksi ja miten neuvoteltiin

Tarkoitus on luoda pohjaa vaikuttavalle yhteistyölle puhumalla **hyvinvointia ja terveyttä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.**

Vastataan uuden lainsäädännön tavoitteisiin ja Helsingin kaupungille osoitettuihin tehtäviin (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §).

Keskustelu on ohjattu työpaja, jonka tuloksista tehdään yhteenveto HYTE-ohjausryhmälle ja kaupungin päätöksentekoon.

Tulokset huomioidaan seuraavan vuoden HYTE-työn suunnittelussa.

HYTE-neuvotteluiden kokonaisuudet vuodelle 2024

**31.1. Lapset,
nuoret ja
lapsiperheet**

14.2. Työikäiset

8.2. Ikääntyneet

Teema 1: Alueellinen yhteistyö ja eriytymisen ehkäiseminen

Teema 2: Liikkuminen ja harrastaminen

Teema 3: Päihteiden käyttö ja mielen hyvinvointi

Neuvottelut 2024 osallistujat

31.1. Lapset, nuoret ja lapsiperheet 55

(järjestöt/kumppanit 31 + kaupunki 24)

Helsingin yliopisto, Teatteri Ilmiö Ö, Kehitysvammatuki 57 ry, Helsingin turvakoti ry, Norrom Stan rf, MLL Uusimaa, Nuorisotutkimusseura ry, Helsingin Diakonissalaitos, Helsingin yliopiston ylioppilakunta, Ehkäisevä päihdetyö Ehyt ry, Sydänliitto, Etelä Suomen Alue ry, Helsingin nuorisoneuvosto, Arkkitehtimuseo ja Designmuseo, Helsingin poliisilaitos, Metropolia amk, Namika, Q-teatteri, Diakonissalaitos, Rikosseuraamuslaitos, Aseman Lapset ry, HUS Perusterveydenhuollon yksikkö, SOTEPE, KASKO, PESO, Kanslia, KuVa, Tepa, KYMP, Pelastuslaitos

8.2. Ikääntyneet 54

(järjestöt/kumppanit 28 + kaupunki 26)

Eläkeläisten Hgin aluejärjestö, Ikäinstituutti, Helsingin Ruskayhdistys ry, EHYT ry, MEREKO ry, Vanhusten turva sr, Helsingin muistiyhdistys, Miina Sillanpään säätiö, Turvallisen vanhuuden puolesta Suvanto ry, Arkkitehtuuri- ja Designmuseo, Metropolia AMK, Omakotisäätiö sr/senioritoiminta, Hgin kunnalliset eläkeläiset ry, Kehitysvammatuki 57 ry, Diakonissalaitos, Jade yhteisö ry/monikieliset iäkkäät, Groove, Muistiystävällinen Helsinki-verkosto, Vanhustyön keskusliitto/senioritoiminta, MIELI Suomen mielenterveys ry, Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry, HUS, Kanslia, SOTEPE, KuVa, KASKO, KYMP, Strategiaosasto, Tepa

14.2. Työikäiset 46

(järjestöt/kumppanit 16 + kaupunki 30)

Helsingin A-kilta, Rikosseuraamuslaitos, HUS Perusterveydenhuollon yksikkö, Helsingin klubitalo, Esko ry, Sydänliitto, Etelä-Suomen Alue ry, Sydänliitto, Diakonissalaitos, Designmuseo, MIELI Suomen Mielenterveysseura ry, Miessakit ry, Syöpäjärjestöt, SOTEPE, Kanslia, KuVa, KASKO, Sote/Tulevaisuuden sotekeskus, Tepa, Elinkeino-osasto

Neuvotteluiden osallistavat työpajat

Ilmiöpohjaisuus:

1. Mitä ilmiöitä on tunnistettu ja havaittu liittyen kyseiseen pöytäteemaan, joihin olisi tärkeää tarttua ja saada muutos?
2. Missä pitäisi erityisesti tehdä yhteistyötä? (Miten? Kenen tai keiden kanssa?)

Teema 1: Alueellinen yhteistyö ja eriytymisen ehkäiseminen

Teema 2: Liikkuminen ja harrastaminen

Teema 3: Päihteiden käyttö ja mielen hyvinvointi

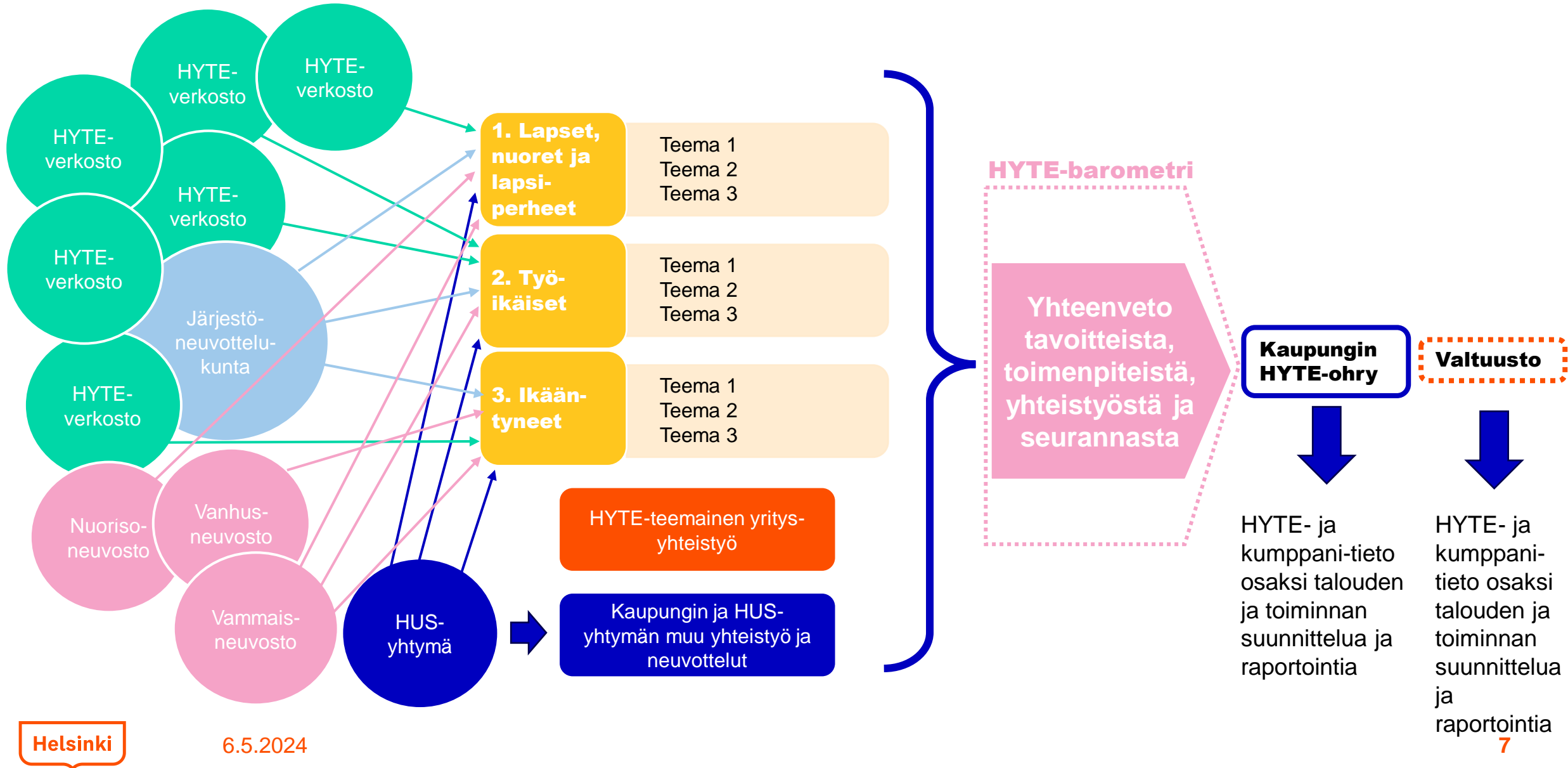

Työpajat olivat kaksiosaiset; ensimmäinen osa keskittyi ilmiöpohjaiseen työskentelyyn ja toinen osa HYTE-yhteistyöhön. Työpajojen kesto oli 3h/neuvottelu. Yksi työpaja toteutettiin Teamsissa.

HYTE yhteistyön tulevaisuus:

1. Mistä erityisesti olen tyytyväinen ja iloinen (HYTE) -yhteistyössä? Tätä kysymystä tarkastellaan kunkin pöytäryhmän teeman kautta.
2. Mitä haluaisin parantaa HYTE-yhteistyössä? Pohtikaa ja kirjatkaa kaksi ehdotusta toimenpiteeksi mitä haluaisit yhteistyössä erityisesti edistää ja mahdollistaa?

Neuvotteluiden kulku 2024

Nostot ilmiöistä: Lapset nuoret ja lapsiperheet

Alueellinen yhteistyö ja eriytymisen ehkäiseminen:

- Palveluiden ulkopuolelle jääneiden lasten, nuorten ja perheiden löytämiseen pitäisi panostaa yhteistyöllä eri sektoreiden välillä, tällä tavoin voitaisiin osaltaan ehkäistä esim. jengiytymistä.
- Kouluissa olisi hyvä olla edustettuna muitakin ammattiryhmiä kuin opettajat, joiden puoleen voi kääntyä matalalla kynnyksellä.

Liikkuminen ja harrastaminen:

- Luontaisen liikkumisen väheneminen ja tyttöjen liikkumattomuus huolestuttaa.
- Nuorten liikunta on kaupallistunut ja on osin liian kilpailuhenkistä mikä lisää polarisaatiota, mahdollisuuksia myös muun tyyppiseen liikkumiseen tulisi lisätä.

Päihteiden käyttö ja mielen hyvinvointi:

- Nuorten lisääntynyt sähkösavukkeiden käyttö herättää huolta. Päihdekokeiluihin pitäisi tarttua napakammin heti kun niitä havaitaan.

Lähde: Hyte-neuvotteluiden muistiot

Nostot ilmiöistä: Työikäiset

Alueellinen yhteistyö ja eriytymisen ehkäiseminen:

- Palvelujen sijoittuminen ja saatavuus tasa-vertaisesti eri alueilla on tärkeää.
- Kaikki asukasryhmät eivät löydä palveluihin. Olisi huolehdittava siitä että heille on tarjolla oikeanlaisia palveluita ja ne ovat helposti löydettävissä.

Liikkuminen ja harrastaminen:

- Mahdollisuudet arkiliikuntaan pitäisi tuoda näkyvämmiin esille.
- Harrastemahdollisuuksissa tulisi huomioida erityisryhmät ja poistaa osallistumisen esteitä.

Päihteiden käyttö ja mielen hyvinvointi:

- On tärkeää tuoda esiin elämäntapojen merkitys mielen hyvinvoinnin edistämisen keinona. Samaan aikaan on huolehdittava siitä, että osataan ohjata apua tarvitsevat oikeisiin palveluihin.

Lähde: Hyte-neuvotteluiden muistiot

Nostot ilmiöistä: Ikääntyneet

Alueellinen yhteistyö ja eriytymisen ehkäiseminen:

- Digisyrjäytymisen ehkäisy koetaan tärkeänä. On huolehdittava siitä, että ikääntyneiden palveluja ja tietoja palveluista on saatavilla muutenkin kuin digitaalisessa muodossa.
- Ikääntyneiden aktiivisuus on polarisoitunut ja olisi löydettävä ne ikääntyneet, jotka eivät itse osaa tai pysty hakeutumaan palveluihin. Erityisesti yksinäisten ikääntyneiden löytäminen on tärkeää.

Liikkuminen ja harrastaminen:

- Hyvällä ja kohdennetulla talvikunnossapidolla voidaan vaikuttaa ikääntyneiden arkiliikkumiseen ja vähentää pelkoja liukastumisesta ja kaatumisesta.
- Kaupunkiympäristössä pitäisi olla turvallista ja helppoa liikkua, esimerkiksi huomioimalla esteettömyys ja parantamalla levähtämismahdollisuuksia penkkejä lisäämällä.

Päihteiden käyttö ja mielen hyvinvointi:

- Oikeanlaisten ja oikea-aikaisten palvelujen saannin turvaaminen, palvelutarpeiden tunnistaminen ja puheeksi otto. Palveluja tulisi olla tarjolla muutenkin kuin digitaalisesti.
- Yksinäisyyden ehkäisy olisi tärkeää, koska yksinäisyys on usein juurisyy liialliseen päihteiden käyttöön.

Lähde: Hyte-neuvotteluiden muistiot

Neuvottelut 2024 osallistujat

31.1. Lapset, nuoret ja lapsiperheet: 55 (järjestöt/kumppanit 31 + kaup. 24)
Palautteeseen vastasi 35% osallistujista (n=19).

8.2. Ikääntyneet: 54 (järjestöt/kumppanit 26 + kaupunki 28)
Palautteeseen vastasi 57% osallistujista (n=32).

14.2. Työikäiset ja aikuisväestö: 46 (järjestöt/kumppanit 16 + kaupunki 30)
Palautteeseen vastasi 37,5% osallistujista (n=18).
Tilaisuus järjestettiin Teamsissa julkisen liikenteen lakon vuoksi.

Palautteet on kerätty Webropol-kyselyillä jokaisen tilaisuuden jälkeen omalla kyselyllä.

Neuvotteluissa toimivat hyvin

- Keskustelut järjestöjen kanssa pienryhmissä olivat aktiivisia. Työskentelyt olivat napakoita ja ihmiset saatiin osallistumaan.

“Ilmapiiri arvostava, innostava, kuunteleva. Asiaan sitouduttu hyvin.”

“Kutsu oli hyvä - työpajamaisuus ja keskustelun korostaminen madaltaa kynnystä. Toteutus oli erinomainen - selkeä, hyvin aikataulutettu ja hyvät materiaalit ym järjestelyt. Ryhmätyöskentely oli positiivista, rakentavaa, aikaansaavaa ja hauskaa! 😊”

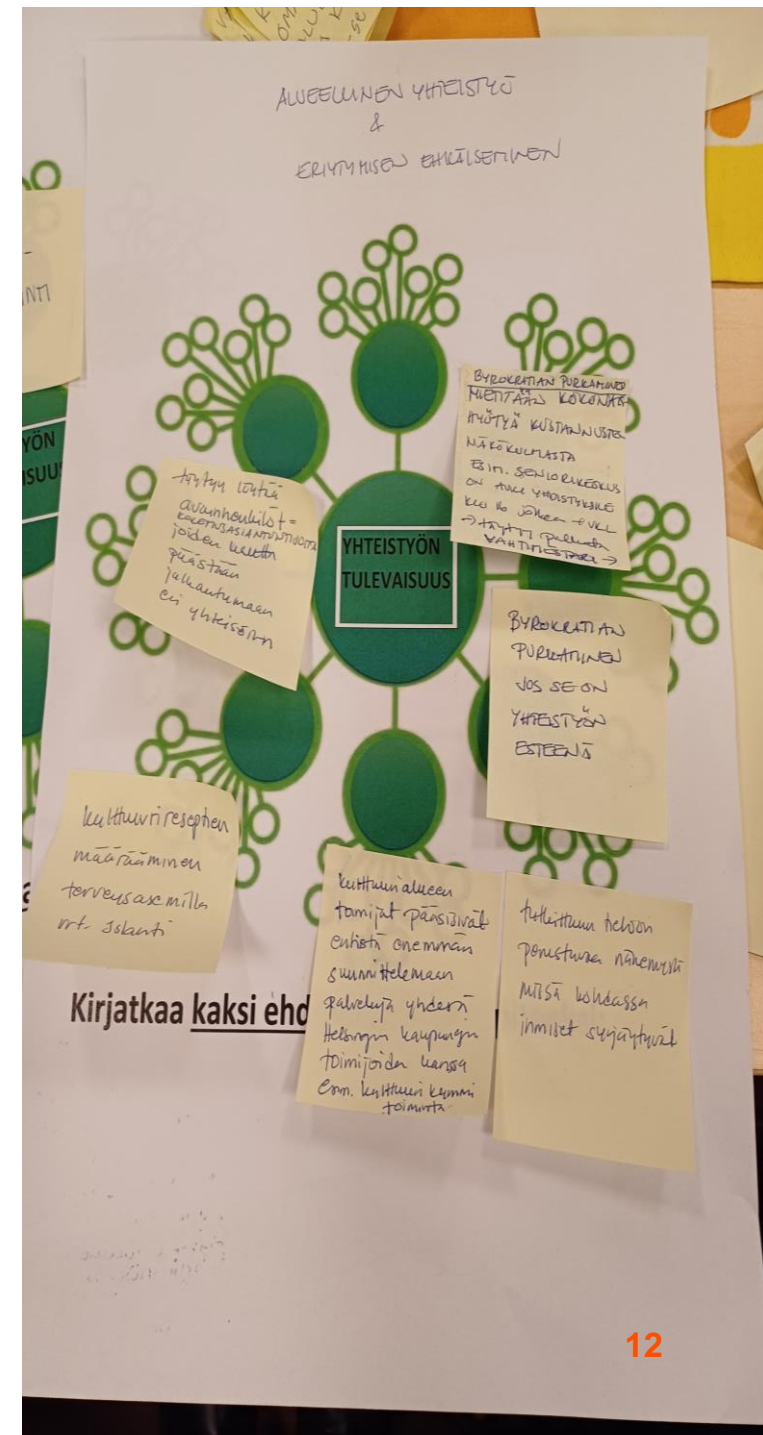
- Fasilitointi sai paljon hyvää palautetta ja tiloja pidettiin sopivina neuvotteluissa.

“Hyvä fasilitoitu prosessi kuljetti yhteiseen keskusteluun ja jätti kaipuun jatkaa monialaista ja monisektoraalista keskustelua kohti toimenpiteitä ja tulevia yhteistöitä.”

“Hyvin järjestetty ja kysymykset oli pilkottu osiin.”

- Myös etänä neuvottelut toimivat hyvin ja yhteisöllistä Flinga –alustaa pidettiin hyvänä työskentelyssä.

“Onnistui tosi hyvin myös etänä, kaikki saivat äänensä kuuluviin ehkä jopa aiempia lähineuvotteluita paremmin.”

Mitä neuvotteluissa olisi voinut tehdä toisin

- Tilat eivät olleet riittävät kaikissa neuvotteluissa. Toivottiin pienryhmätyöskentelylle omia erillisiä tiloja. Osallistujia oli paljon ja viereisten ryhmien keskusteluista nousi taustahälyä.
- Onko neuvottelu sanana paras mahdollinen?

"Kutsut tulivat jotenkin hyvin valikoidusti, mutta olen iloinen, että juuri minä tulin kutsutuksi. En kokenut tilannetta ehkä niinkään neuvotteluksi, ehkä tilaisuuden nimi voisi olla joku muu. Neuvottelussa kokisin olevan enemmän vaikuttamisen paikkaa, nythän keskustelut olivat hyvin yleisellä tasolla."

"Työskentely jäi hyvin ylätasoiseksi eikä ilmiöihin oikeasti pureuduttu. Vaikka eri toimijoiden kanssa keskustelu onkin hyödyllistä, olisiko kuitenkin ollut toimivampaa konkreettisempien toimenpiteiden syntymisen kannalta, jos saman ikäryhmän parissa työskentelevät olisivat keskustelleet yhdessä (esim. pienet lapset, perheet, nuoret)? Miten tästä jatketaan ei myöskään aivan tullut selväksi, sitä olisi voinut vielä tarkentaa."

- Teams-neuvottelusta:

"Olisin toivonut syvempää ja dialogisempaa keskustelua, ehkä teams-formaatti vaikutti siihen. Kysymykset olisivat voineet olla yksityiskohtaisempia ja tiiviimpiä, nyt laajoja ja abstrakteja. Hieman hämäräksi jäi sana neuvottelu, sillä mihinkään lopputulokseen ei päästy."

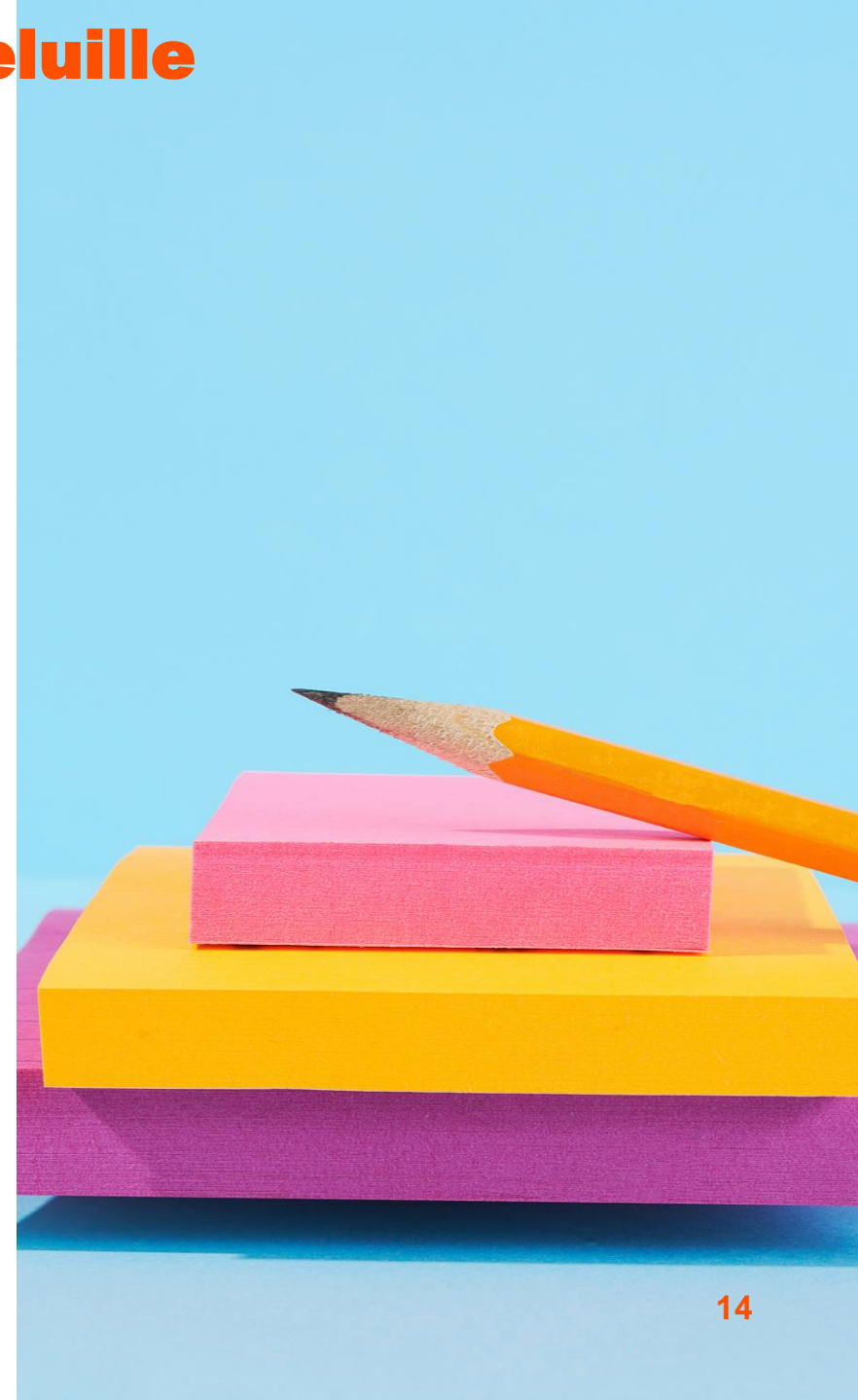
Osallistujien toiveita vuoden 2025 neuvotteluille

- Toivottiin, että neuvottelut toteutetaan live-tilaisuutena jatkossakin, jotta voisi verkostoitua paremmin.
- Moni toivoi, että tämän vuoden kehittämissuositukset etenisivät ja saisi kuulla ennen seuraavia neuvotteluita, miten asiat ovat edenneet.
- Kutsuttavien kohderyhmiin toivottiin kiinnitettävän huomiota.

“Voisiko Hyten kohderyhmien edustajia ja käyttäjiä ottaa kokemusasiantuntijoita mukaan neuvotteluihin?”

“Laajempi ja monialaisempi järjestökentän edustus, ml maahanmuuttajajärjestöt, työllisyys, vammaisjärjestöt, nuorison edustajat, opiskelijat. Sekä myös tietoa aina mitä edellisvuoden neuvotteluista jäi elämään ja kehitettäväksi.”

“Kutsuttavien järjestöjen ja sidosryhmien tarkastelua kriittisin silmin: mitä teemoja edustavia tahoja ei ehkä ollut tänä vuonna mukana lainkaan, mutta jatkossa olisi hyvä olla.”

Työpajatyöskentelyssä tulini kuulluksi

Asteikko 0=en tullut kuulluksi, 5=tulin hyvin kuulluksi

- Ikääntyneet keskiarvo 4,7
- Työikäinen aikuisväestö keskiarvo 4,5
- Lapset, nuoret ja lapsiperheet keskiarvo 4,2

Saadun kokonaispalautteen mukaan ilmapiiri työpajoissa oli avoin, innostava sekä aikaansaava ja osallistujat kokivat tulleensa kuulluiksi.

Kiitos!

Helsinki

Helsinki

Ikäntyneiden
HYTE-neuvottelut
8.2.2024